Влада – Радам !

ГОЛОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України №14 (764) ♦ Вівторок, 25 січня 1994 року ♦ Ціна договірна.

Чорнобиль

БІЛЯ ЗОНИ ВІДЧУЖЕННЯ

знайшла людей допомога з Англії

Майже вся територія Чорнобильського району Київщини після вибуху реактора на Чорнобильській АЕС потрапила до тридцятикілометрової зони відчуження. Лише вісім сіл не огорнула колюча огорожа режимної зони. Щоправда, село Дитятки — одне з восьми — вона спочатку розділила надвоє, бо колючий дріт 1986 року тягли просто по вулиці Леніна — центральній.

Ще тоді, по гарячих слідах рішень, вдалося «відбити» у радіації, а точніше — у чиновників, решту дворів: «колючку» проклали край села, повз ліс. Обминула вона вже й господарські об'єкти — лісопильню, ферму. Повернули селянам і кладовище...

І до сьогодні стоїть село під колючим дротом, втиснувши його в Чорнобильську зону. Бо небажання зректися рідної землі виявилося сильнішим за небезпеку.

В Іванківському районі, до якого тепер входять і колишні чорнобильські села, з третьої зони радіоактивного забруднення, тобто із зони гарантованого добровільного відселення, виїхало близько тисячі сімей. А на території Дитятківської сільради (крім Дитяток це ще села Зорин і Фрузинівка) правом переселитися на чисті місця скористалося лише дві сім'ї.

В Дитятках — найбільшому з трьох сіл — майже триста дворів. Живуть там шістсот десять чоловік, 107 з них — діти.

(Закінчення на 2-й стор.).

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Продиктовано в номер

«Першою ластівкою»

після тристоронньої зустрічі у Москві президентів України, США та Росії можна назвати офіційний візит до Вашингтона представницької економічної делегації з України, яка вилетіла до Сполучених Штатів минулої неділі. Очолює її міністр економіки нашої держави Р.Шпек. На порядку денному переговорів — широке коло питань україно-американської економічної співпраці. Йтиметься, зокрема, і про надання гарантій американським інвестиціям в Україну.

«Пісенний вернісаж» як дзеркало української естради

У Палаці культури «Україна" три дні тривав Міжнародний фестиваль «Пісенний вернісаж-94". Художня рада на чолі з Миколою Кондратюком відібрала два десятки найпопулярніших пісень останніх двох років і вручила їх авторам дипломи. Звання лауреатів і дипломантів отримали молоді виконавці, серед яких лауреати фестивалів «Червона рута", «Оберіг", конкурсу «Фант-лото-надія" та інших. «Пісенний вернісаж" продемонстрував вірність старим принципам традиційної української естради, яка не втрачає прихильників кілька десятиліть поспіль.

На заключному концерті побував Президент України Леонід Кравчук. Від його імені фестивалю піднесли кошик квітів і побажали національній естраді розквіту.

В. Гриньов уже пропонує...

На першій всеукраїнській конференції Міжрегіонального блоку реформ (МБР), що відбулася в Харкові 21 січня цього року, було створено координаційну раду МБР і обрано двох її співголів. Ними стали народні депутати України В.Гриньов і Л.Кучма. Не обійшлося й без сенсаційних заяв. В.Гриньов, відповідаючи на запитання кореспондента про ставлення до московської заяви трьох Президентів, сказав, що особисто він послідовно підтримував і підтримує Президента Л.Кравчука в його позиції щодо ядерного роззброєння України. Більше того, на думку В.Гриньова, Л.Кравчука за його мужній крок можна було б висунути кандидатом на здобуття Нобелівської премії миру.

Кадети проти Г. П'ятаченка

Конституційно-демократична партія України (КДПУ) оприлюднила заяву, де сказано, що «запропонований до обговорення Верховною Радою проект бюджету на 1994 рік, в якому доходи повністю збігаються з витратами, є... знущанням над здоровим глуздом і не має під собою жодних економічних підстав. Спроба сподобатися міжнародним фінансовим організаціям зайвий раз дискредитує Україну як країну, котрою керують невігласи».

На думку КДПУ, навіть у складі цього уряду діяльність міністра фінансів Г.П'ятаченка «перейшла всі можливі межі», а отже, партія вимагає відставки міністра і переконана, «що в міністерстві є люди, здатні зайняти цю ключову посаду».

Буде багато металобрухту

Як повідомила прес-служба Міністерства оборони України, у відповідності з договором про звичайні збройні сили в Європі Україна і далі скорочує власні озброєння. Протягом першого етапу, який завершився 17 листопада минулого року, було ліквідовано 603 танки, 630 бойових броньованих машин, 175 літаків та вертольотів. Другий етап завершиться в листопаді цього року. За цей час планується ліквідувати понад 600 танків і понад 300 бойових броньованих машин.

Триває скорочення чисельності особового складу Збройних Сил України. Згідно з рішенням Верховної Ради на кінець 1995 року матимемо 450 тисяч військовиків.

Прес-конференція І. Єрмакова

Іван Єрмаков, звільнений з посади представника Президента України в Севастополі, заявив на пресконференції, що не збирається йти з політичної арени, вважає, що «Леонід Кравчук вчинив неправильно», підписавши Указ про його звільнення. «В такій важкій ситуації в Криму цього робити не слід було», — сказав Єрмаков. Він зазначив, що не висуватиметься до ВР України, але балотуватиметься до ВР Криму, і пообіцяв, що повернеться у своє крісло, як би воно не називалося (мріє стати мером Севастополя). Повідомив також, що хоче створити Слов'янсько-християнську партію, до якої буде відкрито шлях мусульманам, іудеям і всім іншим людям, незалежно від національності. Акцентував увагу на тому, що за час свого перебування на посаді представника Президента України в Севастополі пережив немало неприємних хвилин і навіть годин. Зокрема, коли йому довелося піднімати український державний прапор на будинку міської держадміністрації, оскільки «кольори цього прапора мені не імпонують».

Надзвичайний з'їзд УГКК

23 січня в Сімферополі відбувся надзвичайний з'їзд Українського Громадянського Конгресу Криму (УГКК). У зв'язку з проведенням 30 січня другого туру виборів президента Республіки Крим з'їзд закликав виборців бойкотувати їх. Делегати з'їзду схвалили економічну і політичну платформу партії, яку відстоюватимуть у своїй передвиборчій кампанії кандидати у депутати ВР Криму від УГКК. Основне положення платформи — Крим є складовою і невід'ємною частиною України. Обговорені також питання підготовки і проведення виборів до ВР України.

Ніякі маневри не применшать

Дедалі гострішого характеру набувають останнім часом висловлювання деяких службових осіб Росії стосовно країн Балтії, йдеться в офіційній заяві, ухваленій литовським сеймом. Підтверджують це, наголошено далі в документі, слова міністра закордонних справ РФ А.Козирєва про життєво важливі інтереси Росії в країнах Балтії, що їх постійно іменують «близьким зарубіжжям». І ніякі двозначні маневри, вважають литовські парламентарії, не применшують негативного змісту цих слів.

Водночас у заяві висловлено сподівання, що процеси демократизації в РФ не буде зупинено і ця держава з повагою ставитиметься до незалежності й територіальної цілісності Балтійських країн.

Футбол

Суперників названо!

Минулої суботи в англійському місті Манчестері пройшло жеребкування відбіркових груп чергового чемпіонату Європи з футболу.

Суперники збірної України, яка виступає в четвертій групі,— команди Італії, Хорватії, Литви, Естонії та Словенії.

(Закінчення на 8-й стор.).

Від Президії Верховної Ради України

Президія Верховної Ради України з глибоким сумом сповіщає, що 23 січня 1994 року на 49-му році життя після тяжкої хвороби помер народний депутат України, голова Бахчисарайської районної Ради народних депутатів (Республіка Крим) ПЕРЕПАДІН Олександр Іванович, і висловлює щире співчуття рідним і близьким покійного.

Парламентська хроніка

МОЖНА ПОЇХАТИ Й ПОВЕРНУТИСЯ

Денне засідання 21 січня

Минулої п'ятниці денне засідання дев'ятої сесії Верховної Ради України фактично було нерозривним з ранковим: народні обранці працювали понад чотири години без перерви. Спочатку продовжували обговорення проекту Державної програми приватизації на 1994 рік. Депутати М.Шкарбан, О.Чернявський, М.Поровський, Л.Табурянський, В.Черненко і І.Заєць забили до запропонованого проекту стільки «цвяхів» — критичних зауважень і доповнень, що, зважаючи на них, а також на численні зауваження парламентських постійних комісій, було вирішено повернути обговорюваний документ на доопрацювання.

Потім депутати обговорили і прийняли Лісовий кодекс України, Закон «Про захист інформації в автоматизованих системах», у першому читанні — Закон «Про державну таємницю». Наприкінці засідання був прийнятий украй потрібний Закон «Про порядок виїзду з України та в'їзду в Україну громадян України». Вкрай потрібний тому, що досі відвідати рідню десь у близькому зарубіжжі чи змотатися на базар до Польщі — ой, як нелегко було це здійснити. Тепер же на законних підставах можете вільно поїхати з України хоч на край світу і повернутися звідти додому.

Володимир ЧЕРКАС.

Інтерв'ю в кулуарах

Дмитро ПАВЛИЧКО:

— У залі йде напружена парламентська робота — ось Пилипчук висунув 11 пунктів до Закону про приватизацію. Мені здається, що все це дуже важливо. Адже без приватизації не буде економічного зрушення.

Комісія Пилипчука розробила систему заходів щодо підтримки економічної програми, і їх треба вже здійснювати. Цей факт зрозумілий всім. Тобто робота йде. Тільки одне дещо заважає — упав депутатський настрій, бо багато хто вже розуміє, що депутатами не будуть. Тому йде подвійне життя — одне те, що відбувається в залі, а друге — передвиборні клопоти.

Закон України
Про доповнення пункту 7–2 статті 114–5 Конституції (Основного Закону) України

Верховна Рада України **постановляє:**

Внести доповнення до пункту 7–2 статті 114–5 Конституції (Основного Закону) України, виклавши його у такій редакції:

«7–2) скасовує акти Кабінету Міністрів України, акти міністерств, інших центральних органів державної виконавчої влади України, акти органів виконавчої влади Республіки Крим в разі невідповідності їх Конституції і законам України та указам Президента України».

Президент України Л.КРАВЧУК

м.Київ
20 січня 1994 року

21 січня Президент Казахстану Н.А.Назарбаєв здійснив поїздку в центр металургійної промисловості України — м.Дніпропетровськ, де відвідав виробниче об'єднання «Південний машинобудівний завод», зустрівся з металургами Дніпровського металургійного комбінату ім.Дзержинського, а також з учнями і викладацьким складом училища у м.Дніпродзержинську, де в юні роки він здобув фах металурга.

На знімку: під час зустрічі в училищі.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Біля зони відчуження

знайшла людей допомога з Англії

(Закінчення. **Початок на 1-й стор.).**

За державною програмою ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи у всіх селах проведено газ і воду, прокладено дороги, збудовано лазні. Та, на жаль, спроба відрізати у 1986 році частину Дитяток поклала початок прикрій «традиції», через яку село таки залишається фактично ізольованим від світу.

Невдовзі після вибуху реактора перерізали телефонний та радіотрансляційний дроти. Згодом їх відновили, але і радіо вже тривалий час більше мовчить, ніж говорить, і телефон працює вряди-годи. Чи не найлішний зв'язок із зовнішнім світом — це по рації між головою колгоспу імені Мічуріна та главою районної держадміністрації в Іванкові.

Небагато радощів і від нових доріг. До райцентру немає жодного автобусного рейсу. Раз на день проходить через село київський автобус, але часто-густо він навіть не зупиняється, бо переповнений. Неодноразові прохання сільради до районної влади дати хоча б два рейси на тиждень до райцентру досі були марні. І поки що, щоб сісти в автобус або дістатися до потрібного місця, люди ходять пішки за кільканадцять кілометрів. Доводиться й ночувати у навколишніх селах. Одне слово, почуваються нині чорнобильці приймаками.

Даються взнаки і загальнодержавні негаразди. Як розповіла голова Дитятківської сільради Катерина Нечипоренко, торгівля ще з грудня не може продати населенню належний цукор, бо не одержує його від заводів. Нестача палива заважає не тільки господарській діяльності. Через це, приміром, не працюють і лазні. Держава досі не виділила кошти для грошових компенсацій за минулий рік мешканцям сіл на придбання чистих продуктів харчування, за невикористані путівки санаторно-курортного лікування, для виплат винагороди за стаж. А чимало жителів сіл мають статус не просто потерпілих від Чорнобильської катастрофи, а учасників ліквідації її наслідків.

Правління колгоспу, не чекаючи державних грошей, розрахувалося з своїми працівниками із власних коштів. До речі, представник Президента України в Іванківському районі Віктор Богута відніс цей колгосп до тих, що «ще тримаються», на відміну від декотрих інших, де начебто і ресурси, і потенціал кращі. Причина, певне, у самовідданій праці тамтешніх селян. Приклад тому — життя і смерть Андрія Кущенка, якому випало очолювати колгосп і в квітні 86-го, і пізніше. Попри тяжку хворобу він не залишав господарство до останньої хвилини і помер на колгоспному току...

Через певну ізольованість Дитяток, Зорина і Фрузинівки їх мешканці не розбалувані й гуманітарною допомогою. Пригадують, що ще 1986 року була допомога з Німеччини та торік іванківський Червоний Хрест через фельдшерсько-акушерські пункти, побудовані державою за чорнобильською програмою, передавав апельсини, ізюм і консерви для дітей.

Тож коли в сільраду привезли одяг від Товариства українських жінок та молодіжного фонду «Берегиня» з Англії, чимало старих не могли збагнути, що до чого.

А одяг той українці з Англії надіслали до газети «Голос України» і просили передати тим, хто живе на забруднених землях і найбільше його потребує. А це, передусім, старі люди, інваліди та багатодітні сім'ї. Чимало зусиль для організації цієї допомоги доклали у Великобританії Степан Іванович Євич та його дружина.

Василь Григорович Вінник — один з двох братів, які тільки й повернулися колись з війни в село. За своє життя бачив-перебачив усякого. Але такого — ще ні. Коли спитали, що б він хотів собі взяти, відповів: узяв би, та грошей немає. Довелося вкотре пояснювати — допомога безкоштовна. Старі люди здебільшого бажали одержати теплі речі. Саме светрів і було найбільше у вантажах з Англії. І це було доречно.

Доярка Марія Даниленко та Галина Самусенко знайшли речі для дітей, яких у них по п'ятеро. Загалом допомогу отримали понад двадцять багатодітних сімей, близько тридцяти самотніх старих, інваліди дитинства, сироти. А перш за всіх одяг та ковдри одержали сім'ї, яких недавно обікрали та де через вибух газу сталася пожежа. І всі висловлювали щиру подяку тим, хто надіслав допомогу.

З свого боку і редакція «Голосу України» дякує українцям з Англії за довіру до нашої газети, за те, що саме нашим журналістам вони попросили здійснити передачу допомоги.

Олексій БРЕУС.

с. Дитятки,
Київська область.

«Відсутність самоврядування — причина регіоналізації України»

Звернення Асоціації демократичних Рад народних депутатів України та демократичних блоків у Радах

До Верховної Ради України
До Президента України
До кандидатів у депутати Верховної Ради України
До місцевих Рад України усіх рівнів

Розвиток подій останнього часу підтвердив, що намагання підмінити московський центр київським зі збереженням украй зацентралізованої схеми управління призводить до подальшої регіоналізації України. Тенденція центру побудувати нову Українську державу в старій імперській оболонці без урахування місцевих ініціатив, у будь-який спосіб уніфікувати структуру влади й інші аспекти місцевого життя, недовіра центру до пошуків місць, нехтування їхніх особливостей і намагань якомога ефективніше використати ці особливості на користь держави і людей призводять до перетворення регіональних криз на загальнодержавні.

Через соціально-політичне протистояння центру і Криму останній отримав фактично державний статус, хоча спочатку йшлося лише про економічну самостійність. Через низку конфліктів Донеччини із центром тепер фактично реанімують ідею Донецько-Криворізької республіки 1918 року, хоча в 1991 році донеччани вносили пропозиції тільки про врегулювання бюджетних відносин із центром. Як бачимо, центр не сприймає пропозицій про впровадження справжнього, тобто економічно забезпеченого, місцевого самоврядування, своїм зволіканням формує конфлікти, а потім відступає значно далі, ніж малося на меті під час порушення проблеми. Такі події ясно вказують, що зусилля центру призводять до такої соціально-політичної напруженості, що якісно змінює ситуацію: замість вимог самоврядування зароджуються відцентрові тенденції, і коли центр змушений відступати, відцентрові наслідки перевершують початкові сподівання. Виходячи з такої логіки, неважко зробити прогнози розвитку подій під час розв'язання проблем, що їх поставили місця перед центром. Це — створення Закарпатської й Одеської вільних економічних зон, прийняття законів про столицю України і про міста-мегаполіси. Місця вже навчені шляхам розв'язання власних проблем на прикладі Криму і Донеччини.

Зволікання центру з реформацією декоративної системи Рад призвели до зародження ідеї регіоналізації України і спроб її конституційного закріплення. Центр постав перед штучною дилемою: або зміцнення держави, що спрощено розуміється перш за все як створення жорсткої виконавчої вертикалі, або вимушено демократизацію, що в даному контексті набуває форми децентралізації влади. Зрозуміло, що побоювання державницьких сил дещо мають рацію. Справді, децентралізація через регіони містить певну загрозу для соборності держави, бо території тяжіють до державного статусу.

На наш погляд, можливість поєднати обидва актуальні завдання — зміцнення держави і демократизації (децентралізації) влади — є. Вона полягає у запровадженні сильного самоврядування на рівні міст і населених пунктів, тобто місцевого, а не територіального (регіонального) самоврядування. Саме в населених пунктах мешкають люди, а не в регіонах-областях, що постали не з потреб людей, а з потреб у зручності керування і розв'язання питань більш інтегрального, напівдержавницького характеру. Самоврядування міст не несе небезпеки для єдності, бо міста дуже інтегровані з прилеглими територіями і не можуть бути суб'єктами державності. Маємо історичний досвід, коли у боротьбі з місцевими феодалами королі надавали право самоврядування містам (середньовічне міське самоврядування — «магдебурзьке право»). Самоврядування міст було сильною противагою тенденції феодалів до відокремлення від держави. Крім того, наближення влади до людей чіткіше покаже місцеві економічні можливості й усуне споживацьке «дай!» з боку місць до центру, розвине їхню ініціативу, тобто спрямує місцеву енергію на пошук і реалізацію шляхів підвищення добробуту мешканців. Маємо й іноземний досвід існування та процвітання сучасних економічних велетнів — США і ФРН, де місцеве самоврядування є інструментом зміцнення держави, а не її розпорошення. Кожне місто США має власний статут чи хартію, держава конституцією визначає загальні принципи свого існування і права громадян, а через закони забезпечує умови реального самоврядування, перш за все через бюджетно-податкову політику. Кожне місто, виходячи із загальних положень конституції, створює власний, ефективний саме для цього міста, устрій влади і закріплює його уже згаданими статутом чи хартією. Зрозуміло, що місцева влада, побудована за однаковою для усіх формою, нав'язаною містам українським центром, неефективна в жодному місті.

Асоціація ще під час змагань проти Закону «Про представника Президента» зверталася до Верховної Ради з пропозиціями йти у державотворенні не через зміцнення тільки виконавчої влади, незбалансоване підвищення ролі судової влади і контроль з боку народу за діями виконавчої влади через обрані ними представницькі органи — Ради шляхом наближення до світових стандартів самоврядування, що зафіксовані у Всесвітній декларації та Європейській хартії про самоврядування.

Сучасна економічно-політична криза показала, що центр не справляється з завданнями економічної і владної реформ в Україні і має сам передати частину влади на місця, перш за все містам, тобто терміново запровадити місцеве самоврядування, передавши на місця як повноваження, так і відповідальність за стан економіки і добробут мешканців. Якщо влада неспроможна забезпечити людей, вона зобов'язана надати їм можливість забезпечувати себе самим, тобто дати їм свободу. І тоді завдання держави полягатимуть лише у створенні умов для всебічної активності людей та їхньої безпеки, у захисті соціально слабких.

Прийнято зборами Асоціації демократичних Рад України та демократичних блоків у Радах

За дорученням зборів заступник голови координаційної ради Асоціації, депутат Київради Валерій РУБЦОВ.

13 січня 1994 року,
м.Славськ.

Польські економічні реформи:

більш як 60 відсотків працюючих — у приватному секторі

Відбулося перше цього року засідання прес-клубу ринкових реформ, створеного Американським агентством міжнародного розвитку (ААМР) і компанією Прайс Уотерхаус (Вашингтон) спільно з київською спілкою журналістів. Цього разу журналісти мали змогу досить широко ознайомитися з ходом економічних реформ у Польщі. Причому інформацію можна було почерпнути із перших рук, бо в роботі прес-клубу взяв участь голова Ради приватизації при прем'єр-міністрі Польщі Марек Домбровський. І хоча в основному розмова точилася довкола приватизації, доповідач досить грунтовно висвітив питання загального економічного стану Польщі.

З чого починала Польща?

У вересні 1989 року (на час приходу до влади уряду Солідарності) інфляція в країні становила 40 відсотків на місяць, обмінний валютний курс на чорному ринку перевищував офіційний майже в сім разів, дефіцит державного бюджету становив 8 відсотків національного валового продукту, банківська система була на межі розвалу, бо заборгованість іноземним фірмам сягнула 40 відсотків запланованого експорту. Тож для докорінного перетворення польської економіки вирішальне значення мали дві політичні лінії. По-перше, це система суворих заходів щодо контролю грошової маси та заробітної плати, відома під назвою Економічна програма перетворення. По-друге, це розвиток приватного сектора шляхом здійснення плану приватизації та реформ.

План шокової терапії

Головною метою плану був намір відкинути стару командну систему планування і запровадити ринкову економіку. Тож 1 січня 1990 року розпочали такі реформи: польський злотий знецінили на 80 відсотків (від 5300 до 9500 злотих за 1 долар США), відмінили будь-який контроль за цінами, значно скоротили урядові субсидії, запровадили сувору систему контролю заробітної плати, ціну кредиту збільшили до 300 відсотків. Це призвело до значних труднощів. Випуск національного валового продукту скоротився 1990 року на 12 відсотків, промислової продукції — на 24 відсотки, річний показник інфляції становив майже 586 відсотків, кількість безробітних зросла з 55800 чоловік на 1 січня 1990 року до 2,3 мільйона (12,2 відсотка всієї робочої сили) на початок 1992 року. Протягом 1990 року середня заробітна плата зменшилася на 31 відсоток. 1 січня 1990 року ціни на вугілля та електроенергію зросли у межах від 300 до 600 відсотків, що негайно вплинуло на вартість товарів промислової продукції та послуг. В той же час, щоб запобігти безупинному зростанню заробітної плати та цін, уряд встановив «норму» підвищення заробітної плати, яка дорівнювала 30 відсоткам росту роздрібних цін у січні 1990 року та 20 відсотків протягом наступних місяців. Якщо заробітна плата перевищувала цю «норму», її обкладали податком на додатковий прибуток, який складав 200 відсотків податкових ставок. Парламент заборонив також Національному банку Польщі кредитувати державний бюджет (за винятком невеликих сум сезонного призначення).

Результати шокової терапії

На 1992 польська економіка почала виходити із кризи: в третьому кварталі 1992 року загальний випуск промислової продукції був на 10 відсотків вищий, ніж рік тому. Активний торговий баланс за першу половину 1992 року за основними експортними поставками в Західну Європу склав 1 мільярд доларів США. Валютний експорт у 1992 році становив 14,5 мільярда доларів. Рівень інфляції у 1992 році знизився до 45 відсотків і передбачається, що 1994 року він становитиме 27 відсотків. Національний внутрішній продукт збільшився 1992 року на 0,5 відсотка і планується, що в 1994 році він зросте на 3,2 відсотки.

Ключова роль приватного сектора

Проте, на думку фахівців, чи не ключову роль в оздоровленні польської економіки відіграли приватні підприємці. В той час як істотно меншала частка державних підприємств в НВП, частка приватного сектора помітно більшала: 1989 року вона становила 29 відсотків, 1990 — 31 відсоток, 1991 — 42 відсотки, 1992 року — майже 50 відсотків. Поштовхом до розвитку приватного підприємництва стала мала приватизація. Її проводили без будь-яких додаткових законодавчих актів, які регулювали б тільки цей процес. А серед найбільш важливих документів були: Акт про економічну діяльність (він декларував право кожного громадянина організувати власну справу без отримання спеціального дозволу від влади), Акт про місцеве самоврядування (цей документ визначав власність муніципалітетів і дозволяв незалежному власнику вести незалежні операції на ринку і брати участь у процесі приватизації), та Закон про житло, поправка до якого дозволяла муніципалітетам розпоряджатися (аж до продажу) наявним майном. Тож якщо, скажімо, 1990 року налічувалося 15 тисяч приватних несільськогосподарських підприємств, то 1993-го їх було вже 1,6 мільйона, 70—80 відсотків будівництва, майже всі ресторани, магазини, книжкові видавництва стали приватними.

Що ж до методів і форм малої приватизації в Польщі, то фахівці вважають, що в перший час переважна більшість рішень про приватизацію мала виняткове адміністративний характер, що виражалося в укладенні контрактів тільки з інсайдерами (внутрішніми діючими особами). Ціну також встановлювала адміністрація, або виводили, виходячи з цін аукціонів із залученням тільки інсайдерів. Для ілюстрації можна навести приклад Моткова (район Варшави), де ціна одного квадратного метра площі, встановлена адміністрацією, становила від 5 до 25 тисяч злотих, в той час, коли на відкритому аукціоні, із участю аутсайдерів (зовнішніх діючих осіб) вона сягала 1,5 мільйона злотих. Тож таке адміністрування муніципальним майном (коли контракти укладали на неконкурентній основі) послаблювало конкуренцію між фірмами і зменшувало ініціативу в інвестуванні. Брак ініціативи був особливо значний, коли контакти укладали на необмежений строк. До того ж (оскільки приватизація здійснювалася переважно у формі рентних контрактів), статус майна, яке передавалось приватним особам, продовжує залишатись невизначеним, а це означає, що владні інститути, по суті, мають можливість у будь-який час змінити свої погляди на розподіл зисків, які можуть бути отримані в процесі передачі права власності. Але попри все, фахівці вважають, що децентралізація всього процесу малої приватизації у Польщі була правильним кроком, навіть попри певні недоліки.

Мала приватизація

Токмак. Це невелике місто у Запорізькій області є доказом того, що приватизація може відбуватись в будь-якому місці. Під час різдвяного аукціону дві юридичні особи і чотири трудових колективи придбали собі подарунки: лазню, продуктову крамницю і чотири магазини. Після цього аукціону частка проданих малих підприємств міста досягла 31 відсотка. Ціни коливалися від 14 до 600 мільйонів карбованців.

Рівне. Місто зустріло Новий рік аукціоном (уже п'ятим) 31 грудня. Було продано одинадцять об'єктів, серед них п'ять — з правом володіння приміщеннями. Кафе «Морозиво» приватний покупець придбав за 27 мільйонів — досить низька ціна навіть для найскромнішого бізнесмена. На прес-конференції після аукціону мер міста, голова фонду міського майна та члени комісії з приватизації підтвердили свою впевненість у тому, що приватизація через аукціони є найсправедливішим і найефективнішим способом приватизації, і пообіцяли, що населення Рівного побачить їх багато у новому році. Загалом під час останнього аукціону було виручено 14 мільярдів 640 мільйонів карбованців.

Луганськ. У Луганську організовано «аукціонний конвеєр». Перший аукціон відбувся у жовтні, другий — у грудні, наступний призначено на 12 лютого, отже, Луганськ потенційно спроможний приватизувати значну частину своїх малих підприємств до кінця 1994 року. На додаток до 19 об'єктів, вже приватизованих у Луганську, місто розвиває свій приватний сектор також шляхом продажу земельних ділянок для будівництва кіосків по всьому місту.

Черкаси. 15 січня в Черкасах відбувся третій аукціон малих підприємств. Адміністрація міста, що спочатку досить прохолодно поставилась до ідеї приватизації, нещодавно змінила своє ставлення через те, що побачила результати приватизації, внаслідок яких поповнився бюджет міста та побільшало приватних крамниць, котрі пропонують кращі товари за нижчими цінами. В одній із таких крамниць, яка торгує цукерками з усієї України, можна часто почути нарікання продавців сусідніх державних крамниць на відсутність покупців, бо у приватизований крамниці «Дружба» асортимент такий же, а ціни нижчі.

Івано-Франківськ. 29 січня 1994 року в Івано-Франківську відбудеться перший загальнообласний аукціон. На першому аукціоні, що знаменуватиме початок масової приватизації в області,буде продано 13 об'єктів.

Львів. Львів знову на шляху масової приватизації. Після першого в Україні аукціону малих підприємств, що відбувся 20 лютого 1993 року, процес приватизації уповільнився. Проте протягом наступних півтора місяця місто планує продати 50 об'єктів малої приватизації та сподівається приватизувати сотні підприємств до кінця року головним чином через аукціон.

Незважаючи на те, що міська адміністрація перебувала у «сплячці», підприємці не дрімали. Декілька об'єктів, які були продані на першому аукціоні, стали зразками приватних підприємств. Один з них, наприклад, продає модні шуби та пальта для жінок і чоловіків за помірними цінами. Товари виготовляються на приватизованій львівській фабриці, де працює близько 300 чоловік. Інше підприємство, що міститься у приміщенні колишньої перукарні, пропонує жіночу галантерею з України та з-за кордону, одяг, електротовари. Поруч з цією крамницею власник побудував ще й кафе.

Ми «за», хоча й не знаємо, за що

Нещодавно Луганський гуманітарний центр провів опитування населення, метою якого було виявити ставлення мешканців Луганська до приватизації державної власності. Ось його результати.

Знають усі деталі приватизації 4 відсотки опитаних, не мають ніякого уявлення 35 відсотків, 3 відсотки добре проінформовані про програму приватизації комунальної власності Луганська, 73 відсотки про неї або ж лише чули, або не знають нічого. Більшість опитаних не вірить, що приватизація змінить їхнє життя на краще, але та ж більшість, як не дивно, усе ж позитивно ставиться до приватизації. Ще один парадокс. Більшість опитаних бажає вкласти приватизаційний сертифікат у своє підприємство і в той же час ця більшість вважає найперспективнішим вкладення сертифікату в сільське господарство.Результати говорять самі за себе. Більшість громадян України поки що дуже слабко орієнтується у приватизаційному законодавстві. Тож для тих, хто не має жодних уявлень про те, що таке приватизація, започатковуємо рубрику «Приватизація: запитання — відповідь».

ПРИВАТИЗАЦІЯ: ЗАПИТАННЯ—ВІДПОВІДЬ

Від кого може йти ініціатива щодо приватизації підприємства?

Згідно з Законом України «Про приватизацію майна державних підприємств», ініціатива щодо приватизації може йти від Фонду державного майна України, його регіональних відділень, місцевих органів приватизації, членів трудового колективу, а також від покупців, що їх визнано такими згідно з чинним законодавством України про приватизацію. Це означає, що процес приватизації може бути ініційований шляхом подання заяви на приватизацію практично будь-якою фізичною або юридичною особою, яку визнано покупцем.

Хто може брати участь у приватизації комунального майна?

У приватизації комунального майна можуть брати участь фізичні та юридичні особи, визнані покупцями згідно з законодавством України про приватизацію.

Покупцями об'єктів приватизації можуть бути:

— громадяни України, іноземні громадяни, особи без громадянства;

— юридичні особи, зареєстровані на території України, крім тих, щодо яких встановлено законодавчі обмеження;

— юридичні особи інших держав.

Не можуть бути покупцями:

— юридичні особи відносно об'єктів, що їх перелік визначений державною й місцевими програмами приватизації;

— юридичні особи, у майні яких державна частка перевищує 25 відсотків;

— юридичні особи, серед засновників та учасників яких є хоча б одна юридична особа з будь-якою часткою державного майна (щодо об'єктів, віднесених до «малої приватизації»);

— органи державної влади та управління;

— працівники органів приватизації та особи, яким заборонено займатися підприємницькою діяльністю згідно з Законом України «Про підприємництво» (крім випадків використання ними приватизаційних паперів).

Чи може орган приватизації відмовити заявникові у приватизації підприємства?

Так, може. Чинним законодавством України про приватизацію встановлено, що відмова у приватизації можлива тільки у випадках, коли:

— особа, яка подала заяву, не може, відповідно до Закону, бути покупцем;

— законодавством встановлено обмеження щодо приватизації даного підприємства;

— майно у встановленому порядку включене до переліку об'єктів (групи об'єктів), які не підлягають приватизації;

— не затверджено переліки об'єктів, які підлягають приватизації певними способами (стосується малої приватизації).

Наведений перелік є вичерпним і не підлягає розширеному тлумаченню.

Службові особи державних органів приватизації, інших органів державної влади і управління за необгрунтовану відмову у приватизації, тобто на підставах, не передбачених чинним законодавством, несуть адміністративну відповідальність у вигляді штрафу.

Чи допускаються до участі у приватизації групи громадян, що не є працівниками даного підприємства, а об'єдналися на підставі угод про спільну діяльність?

Так, допускаються. Для спільної участі у приватизації громадяни можуть заснувати товариства покупців шляхом укладення угод про спільну діяльність. Водночас товариство покупців може бути створене членами трудових колективів підприємств, що приватизуються, на підставі рішення загальних зборів, за умови, що в них взяло участь більш ніж 50 відсотків працівників цих підприємств. В такому разі до складу товариства покупців підприємств, що приватизуються, можуть увійти його колишні працівники, які вийшли на пенсію, звільнені у зв'язку зі скороченням штатів, за станом здоров'я, а також особи, які мають право, згідно з законодавством, повернутися на колишнє місце роботи. У межах своїх повноважень товариство покупців має права юридичної особи.

ПЕРЕПАДІН Олександр Іванович

Пішов з життя народний депутат України ПЕРЕПАДІН Олександр Іванович. Майже два десятиліття після закінчення Кримського сільськогосподарського інституту його доля була тісно пов'язана з агропромисловим комплексом Бахчисарайського району Республіки Крим.

Понад 12 літ він віддав становленню і розквіту колективного господарства «Победа», яке завдяки його енергії і умілому керівництву стало одним з кращих на Кримському півострові.

Людина щира і сердечна, принципова і ділова, він користувався великою повагою земляків, цінував їхнє довір'я.

Світла пам'ять про покійного назавжди залишиться в серцях друзів, колег і соратників Олександра Івановича, всіх, хто знав його.

Група товаришів.

Продиктовано в номер

Похорон Е. Меметова

У зв'язку зі смертю депутата ВР Криму, радника з економічних питань Голови Верховної Ради Криму Ескандера Меметова, члени Президії кримського парламенту та керівники РМ Криму опублікували некролог, в якому високо оцінюється роль небіжчика у становленні Республіки Крим, в сприянні поверненню на свою історичну батьківщину депортованого народу. У день похорону, 22 січня, близько шести тисяч осіб, здебільшого кримських татар, зібралися в Сімферополі біля будинку, в якому жив Меметов. П'ять кілометрів тіло покійного пронесли на руках до центру міста. Пішу похоронну процесію вже чекали близько восьми тисяч осіб. Біля ВР Криму відбувся траурний мітинг, на якому слова глибокої скорботи висловили Голова ВР Криму Микола Багров і заступник голови Меджлісу кримськотатарського народу Рефат Чубаров.

Поховали Е. Меметова на батьківщині його предків — в м. Алупці.

При закритих дверях

пройшла зустріч у Севастополі, в штабі Чорноморського флоту, кандидата у президенти Республіки Крим Юрія Мешкова і командувача ЧФ адмірала Едуарда Балтіна. Ніяких подробиць з обох сторін нашому кореспондентові взнати не вдалося. У прес-центрі ЧФ лише повідомили, що ця зустріч мала ознайомлювальний характер.

Героїв Крут пам'ятають

На Чернігівщині розпочався тиждень пам'яті героїв- борців за волю України, які загинули 29 січня 1918 року на станції Крути, захищаючи молоду незалежну державу від більшовицьких загарбників. У програмі заходів—історичні читання в школах, вечір пам'яті в Чернігові, обласна учнівська олімпіада «І оживе добра слава, слава України». Всі бажаючі можуть приїхати на станцію Крути (Ніжинський район), де в суботу, о 13 годині, відбудеться мітинг-панахида.

Зауваження парламентаріїв враховано

Як відомо, Верховна Рада прийняла Закон про вільну економічну зону на Закарпатті і відправила відповідний проект на доопрацювання. Робоча група, врахувавши конструктивні зауваження парламентаріїв, усунула «вузькі» місця. Її члени зустрілися з народними депутатами України від області і прозвітували про виконану роботу. Пакет документів про ВЕЗ знову направлений на розгляд постійних комісій ВР.

Донеччина — Криму

Донецький завод високовольтних опор відвантажив у Кримську Республіку 5 веж для встановлення повітряних електродвигунів.

Вітряки згодом замінять на півострові електростанції, що працюють на вугіллі та мазуті. Тож диму над Кримом стане менше.

Потужність кожної установки від 35 до 60 кіловат. Усього донеччани поставлять у Крим 50 таких комплектів.

Зверніть увагу

Поїдемо на ріпаку

Спільне українсько-німецьке підприємство «Агрос» уже досить відоме в Україні. Співробітничаючи з 250 господарствами республіки в галузі вирощування цукрових буряків, воно досягло чималих успіхів. На площах, оброблених за технологіями «Агросу», одержано урожай солодких коренів у середньому по 600 центнерів, тобто вдвічі вищий, ніж на сусідніх.

Нині партнери українських селян працюють над ще однією проблемою: забезпеченням альтернативних енергоносіїв. А «видобуватимуть» їх із ріпака.

Німецькі спеціалісти, зіткнувшись із браком пального в колективних сільськогосподарських підприємствах, запропонували власний варіант: вирощувати ріпак, щоб потім з його насіння виготовляти олію, яка й замінить пальне. Цей проект не такий уже й фантастичний, як здається на перший погляд.

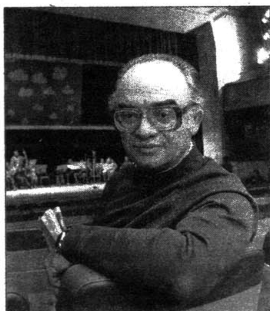
—. Вирощуючи не по 10 — 15 центнерів ріпака з гектара, а по 30 — 40, — каже доктор сільськогосподарських наук, радник і член правління «Агросу» Герхард Крупп, — господарства можуть цілком забезпечувати себе пальним. Звичайно, для цього потрібно спеціальних двигунів, які поставить наша фірма. Причому тут теж можливе співробітництво з українськими підприємствами. Торік ми розпочали експеримент у колективному господарстві «Маки» Білоцерківського району Київської області. Переконані: ваші селяни можуть «вирощувати» пальне для власних потреб.

Що ж, майбутній урожай ріпака покаже: оратимуть чи ні на цьому пальному механізатори «Маків».

Валентина ПИСАНСЬКА.

Київська область.

Фотофакт

«Сто тисяч» ще в ціні

Період економічної кризи накладає свій відбиток і на репертуар Кіровоградського обласного музично-драматичного театру імені М.Кропивницького. Надати сучасного звучання класичним темам, що лунали в «Ста тисячах» І.Карпенка-Карого та в п'єсі «Медея і Ясон» Л.Разумовського, допоміг творчий пошук колективу, очолюваного народним артистом України Михайлом Барським. Тема людської ненажерливості в «Ста тисячах», чистота морального вибору між коханням і відданістю та дріб'язковим, ницим прагненням до збагачення, а також тема влади в п'єсі «Медея і Ясон» зазвучали як цілком співзвучні нашому часові.

Постановку спектаклів здійснили: «Сто тисяч» — режисер Микола Горохов, «Медея і Ясон» — Валерій Дейнекін. Художнє оформлення Валерія Іванова.

На фото Ігоря ДЕМЧУКА (Укрінформ): 55-й театральний сезон у театрі художній керівник М.І.Барський зустрічає у званні народного артиста України. Фрагменти спектаклю «Сто тисяч». В ролях Романа й Марії артисти Олексій Дорошев і Людмила Короленко.

Вітаємо!

Ліричний наступ

Донецьке обласне відділення Українського фонду культури вдруге назвало лауреатів літературної премії імені поета-земляка Володимира Сосюри. Цього року ними стали член Спілки письменників України Іван Білий, кандидат філологічних наук, викладач місцевого державного університету Вадим Оліфіренко, поет із Слав'янська Анатолій Мироненко та вчитель із Донецька Анатолій Сенніков.

Лауреати передали свої грошові винагороди товариству «Просвіта» — на спорудження пам'ятника поету-страднику В.Стусу та товариству української мови — на підтримку газети «Козацький край», перші номери якої невдовзі побачать світ на Донеччині і надійдуть до українського читача на Кубані. Витрати, пов'язані із присудженням престижної літературної премії, цього разу взяли на себе компанія «Ліга» (президент Олександр Ілляшенко) та комерційна фірма «Іліташ» (директор Іван Шкиря). За що їм щира дяка!

Юрій ДОЦЕНКО,
лауреат літературної премії імені Володимира Сосюри за 1993 рік.

Донецьк.

Коротко

Друге народження часопису

У Полтаві відроджено журнал «Полтавські єпархіальні відомості». Цей церковний часопис виходив протягом 1863—1919 років, а припинив своє існування під прицілом більшовицьких наганів. І ось випуск відновлено — як видання Полтавської єпархії Української Православної Церкви Київського Патріархату. Журнал ставить завдання відродити місто як культурний і духовний центр України, буде вести духовно-просвітницьку роботу, розповідати про історію козацтва і духовенства, церковну архітектуру, друкувати поезію, видавати дитячу сторінку. Але найголовніша тема: щоб український народ нарешті молився за себе, а не за чужих патріархів. Частину першого тиражу часопису вирішено відправити в США, а також до бібліотек, архівів, навчальних закладів, організацій області.

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

Щось новеньке

Оселя для вундеркіндів

У Чернівцях відкрито дошкільний заклад елітарного виховання. Його відвідувачі — найобдарованіші діти обласного центру, яких відібрала спеціальна медико-педагогічна комісія.

Здібності вундеркіндів розвиватимуть всебічно. Вони вивчатимуть іноземні мови, займатимуться образотворчим мистецтвом, балетом, художньою гімнастикою. Обладнати «Оселю обдарованих» (так названо цей заклад) допомогли підприємці. Чернівецький консервний завод узявся безплатно постачати сюди джеми, повидло, соки.

Василь БАБУХ.

Чернівецька область.

Реалії

Давайте гроші на пам'ятник Леніну

На зборах Старобільської територіальної організації Соціалістичної партії України виступив відповідальний секретар районної організації охорони пам'ятників історії та культури Іван Мірошниченко. За його словами, встановлений 34 роки тому у Парку культури та відпочинку ім. Ленінського комсомолу пам'ятник Леніну руйнується і ремонту не підлягає.

Учасники зборів прийняли звернення до керівників, жителів району з проханням виділити кошти на придбання нового пам'ятника вождю світового пролетаріату. Кошти запропоновано перераховувати на позабюджетний рахунок міськради народних депутатів з позначкою «На памятник В. И. Ленину».

Анатолій КОБЕЛЬНЮК.

Луганська область.

Добра звістка

Генерал турбується про інспекторів

Віднині у Херсоні пріоритетом при отриманні квартир користуватимуться інспектори міліції. Так вирішила міська координаційна рада з питань профілактики злочинності.

Схоже, що з приходом рік тому в УВС області нового начальника, нині генерал-лейтенанта міліції Володимира Павлова, серйозно почали аналізувати причини погіршення криміногенної обстановки. Виявилося, що чи не найслабкішою ланкою у системі органів внутрішніх справ можна вважати саме діяльність дільничних. Більш як 30 відсотків інспекторів працюють на цій посаді менше року і не встигли налагодити тісні зв'язки з населенням, детально вивчити місто. Прикро, але із 97 дільничних 10 не мають службових телефонів, а 66 — домашніх, УВС почало інтенсивно будувати житло для своїх працівників, налагодило ділові зв'язки з місцевими органами влади. Вже у другому кварталі дільничним інспекторам буде виділено впорядкований гуртожиток, а працівникам зі стажем не менше трьох років надаватимуться квартири у першу чергу. Відновлено і міське управління внутрішніх справ, яке розгортає планомірний наступ на злочинність.

Іван КАЛИНИЧЕНКО.

Херсон.

Репліка

Указ Президента — не указ?

На Волині розпочинається другий етап приватизації автозаправних станцій. Регіональним відділенням фонду державного майна України по Волинській області прийнято рішення про приватизацію АЗС шляхом комерційного конкурсу. А в Указі Президента України Леоніда Кравчука «Про приватизацію автозаправних станцій, що реалізують паливно-мастильні матеріали виключно населенню» сказано, що приватизація автозаправних станцій здійснюється шляхом їх продажу на аукціоні. Начальник регіонального відділення фонду державного майна України по Волинській області Олександр Свирида, з яким я розмовляв, вважає, що в даному разі приватизація АЗС буде здійснюватися не так, як сказано в Указі Президента, а як вирішили на Волині — шляхом комерційного конкурсу. Чому? Олександр Свирида вважає, що так, як вони вирішили, краще. Мовляв, наше рішення прийнято раніше, ніж Президент видав Указ. Правда, юристи кажуть, що в такому разі прийняте регіональним відділенням фонду державного майна рішення слід привести у відповідність з Указом Президента. Але на Волині вважають, що Указ Президента — не указ.

Богдан БЕРЕКЕТА.

Волинська область.

ДЕХТО ЖАДАЄ БУРІ Й НАВЕДЕННЯ ПОРЯДКУ

З «гарячих» точок

Власті Придністров'я передали представникам МЗС Росії ноту протесту в зв'язку з «протиправними діями генерал-лейтенанта О. Лебедя і полковника М. Бергмана, які розповсюджують через засоби масової інформації брехливі відомості та фальшиві документи, що принижують і ганьблять уряд і керівництво Придністровської Молдавської Республіки».

Уряд ПМР, йдеться, зокрема, в ноті, звертається до уряду Російської Федерації з проханням вжити відповідних заходів щодо вищезазначених військовослужбовців російської армії і покласти край такого роду діяльності. Детальніше про нинішню ситуацію в Придністров'ї повідомляє наш власний кореспондент у Молдові.

«Якщо влада вперто не бажає позбутися баласту, що її компрометує, на неї чекає одна доля — недовіра народу й громадянська непокора», — приходить до висновку командуючий 14-ою армією генерал-лейтенант Лебедь в армійській газеті «Солдат Отечества». Втім, що стосується громадянської непокори, то до неї Олександр Лебедь закликає відкрито й не тільки в рідній газеті. Один з місцевих телеканалів спрямовує лавину звинувачень на адресу найвищого ешелону придністровської влади в нечесності, корумпованості. Ці звинувачення підтримує й комендант тираспольського гарнізону розквартированої тут російської армії полковник Бергман. Посилаючись на придністровське родове коріння, він заявляє про те, що не має наміру спокійно споглядати те, як «грабують і розтягують регіон».

Проте, всі відомості, що наводились як докази, залишалися лише розмовами, тому що не були підтверджені головною інстанцією — судом. Правда, за одним фактом прокуратура Придністров'я все ж кримінальну справу завела.

Справа, власне, стосувалася члена Президії Верховної Ради регіону Олександра Большакова, який очолював одне з малих підприємств міста — «Татьяна». Це підприємство відало розподілом пального, що надходило до Придністров'я з Росії та інших держав СНД. Опригодненi документи свідчили, що дефіцитний бензин, зробивши нетривалу зупинку в Тирасполі, спрямовувався до сусідніх держав, де збувався за високими цінами.

Одночасно з розкриттям бензинових махінацій полковник Бергман, за його словами, передав до правоохоронних органів Придністров'я додаткові документи на того ж О.Большакова, але десь іншого характеру. З них випливало, що Большаков в минулому — агент КДБ на прізвисько «Берзін». Однак, як скоро з'ясувалося, тека з компроматом на Берзіна-Большакова зникла. Прокурор знову, але вже «за фактом втрати», відкрив кримінальну справу й доручив її розслідування своєму першому заступнику.

Поки дебати «14-а армія — прокурор» тривають, населення думає: а чи був хлопчик? Однак, багато хто підтримує позицію генерала Лебедя. Йому, чиє ім'я в регіоні пов'язують із закінченням війни в 92-му році, ще вірять.

На довіру того ж населення спирається й Голова Верховної Ради Г.Маракуца, який подав до суду на полковника Бергмана й зажадав відшкодування завданого йому й іншим членам Президії морального збитку. Робити якісь висновки з цього приводу все ж рано, бо слухання справи ще не розпочалось. Та чи й почнеться?

На тлі всіх цих з'ясувань звучать категоричні заклики генерала Лебедя до населення. На недавній зустрічі з працівниками народної освіти Тирасполя на питання «Як же вийти зі становища мирним шляхом?» командувач 14-ої армії заявив: «Мирне розв'язання бачу в громадянській непокорі й ласкавій пропозиції владі забиратися!». Провести перевибори і обрати до керівництва регіону людей, які користуються повагою, — таким він вбачає вихід з економічного і правового глухого кута, що створився.

Виступи генерала викликали хвилю-відповідь. У Тирасполі з'явилися листівки такого змісту: «Громадяни Придністров'я! Республіка в небезпеці! Готується військовий переворот, на чолі якого Лебедь...»

У Придністров'ї поповзли чутки про те, що Лебедь за спиною місцевої влади намагається вивезти техніку з регіону. На це командувач відповів, що в армії ведуться «планові скорочення і розформування окремих частин». Що ж стосується виводу 14-ої армії взагалі, то, за його словами, в цьому питанні базисом є тільки переговорний процес.

До речі, про склад армії. 51 відсоток її офіцерів і три чверті прапорщиків і солдатів — вихідці з Придністровського регіону. Цифри ці навів сам генерал.

«Лебеді у болоті не живуть, — заявив якось О.Лебедь. — А тут болото, і я півтора року займаюся тут коливанням повітря». Однак «від коливання повітря» неважко перейти до цілком реальних дій: «Некерований вал злочинності в місті примусить мене піти шляхом моряків-чорноморців і вжити рішучих заходів для наведення громадського порядку», — заявив командувач російською армією на зустрічі з працівниками народної освіти.

А тепер маленький штрих на тлі критичної ситуації, що склалася в Придністров'ї. Начальник міліції з Бендер письмово звернувся до 14-ої армії з проханням видати одного пістолета і бронежилета... священику бендерської церкви для самозахисту.

Як кажуть, усе це було б смішне, якби ж то не було жахливе.

Світлана ЧАЛА.

Кишинів.

P.S. Коли верстався номер, стало відомо, що придністровська влада запровадила в регіоні надзвичайний стан до 18 лютого.

Презентації

Про честь і гідність

В ізраїльському місті Гіватіїмі відбулася презентація книги відомого правозахисника, голови товариства єврейсько-українських зв'язків Я. Сусленського «Справжні герої», виданої товариством «Україна» 1993 року.

Яків Сусленський, звинувачений у сіонізмі, сім років провів у таборах колишнього СРСР. Трохи пізніше, вже живучи в Ізраїлі, вивчив українську мову і 15 років присвятив пошукам українців, які під час фашистської окупації, ризикуючи власним життям, рятували нещасних людей. Автор, починаючи свою подвижницьку працю (а це були вісімдесяті роки), не мав допомоги від радянських чиновників в отриманні необхідної інформації. Карався, їздив світами, збирав докази, документи і склав список, до якого ввійшли більш як 400 чоловік. І це через 35 років після тих страшних часів!

Багатьом розшуканим ним рятувальникам присвоєно звання праведника народів світу, їх імена викарбувані на камені в меморіальному комплексі пам'яті жертв єврейського голокосту «Яд-Вашем».

У передмові до книги Президент України Леонід Кравчук пише: «Ми зобов'язані надати цим зусиллям державну підтримку. Адже мова йде про честь і гідність всієї нації, про викорчовування багатовікового коріння українофобії і антисемітизму на дорогах, що ведуть до взаєморозуміння, братерства всіх народів».

У презентації взяв участь посол України в Ізраїлі Юрій Щербак, який підкреслив, що ця книга написана сміливою людиною, котра, коли ще контакти між Україною та Ізраїлем були відсутні, в атмосфері недоброзичливості й нерозуміння йшла нетореними дорогами і наводила мости між народами.

Світлана МАЙДАННИК.

Тель-Авів.

Фотофакт

Хто проти — гине

Шестеро палестинців, у тому числі двоє дітей, були поранені під час сутички з ізраїльськими солдатами на Західному березі ріки Йордан. Представник Ізраїлю заявив, що солдати відкрили вогонь, коли в місті Ель-Халіль маніфестанти закидали камінням і залізяччям військовий джип. Демонстрація була організована ісламським рухом ХАМАС, четверо членів якого загинули минулого тижня під час перестрілки з силами безпеки. ХАМАС також виступає проти мирного діалогу між Ізраїлем та ОВП.

***На знімку:** маніфестанти протестують проти палестино-ізраїльських домовленостей.*

Власкори повідомляють

Ну, «вовки» й «зайці», постривайте!

До боротьби з дедалі більшою кількістю «зайців» у громадському транспорті власті Бішкека підключили міліцію. Стражі порядку виконують на договірних засадах функції контролерів: захищають місцевих жителів від хуліганських вихваток , а водіїв — від нападів на них, що почастішали останнім часом.

Євген ДЕНИСЕНКО.

Бішкек.

Коротко

Кадри, як і раніше, цікавлять політиків

Великі кадрові зміни відбулися в керівництві об'єднання «Карагандавугілля». Тут — нові генеральний директор холдингової компанії та головний інженер об'єднання.

Підставою для перестановок стало скрутне економічне становище об'єднання, різкий спад видобування вугілля, відсутність заходів щодо розвитку виробництва і комерціалізації деяких структур держпідприємства.

Водночас кадрові зміни відбулися й на більш високому рівні. Указом Н.Назарбаєва з різних причин звільнено з посад деяких державних чиновників (чотирьох глав адміністрації). На думку спостерігачів, це початок нових кадрових перестановок, що їх Президент має намір провести не тільки на рівні глав адміністрацій, а й у своєму найближчому оточенні.

Тетяна КОСТІНА.

Алмати.

Вісті з діаспори

Говорилося про надання допомоги

Нещодавно у Мінську відбулася зустріч Надзвичайного і Повноважного посла України в Білорусі Володимира Желіби із керівництвом асоціації українців Білорусі «Ватра».

Було обговорено ряд питань щодо подання допомоги українцям, які живуть у Білорусі, в їхній національно-культурній та освітянській діяльності, налагодження тісних контактів з відповідними установами в Україні. Представники асоціації українців Білорусі висловилися за повніше інформаційне забезпечення, налагодження теле- та радіомовлення з України та передплату українських видань.

Продиктовано в номер

На підтримку московської тристоронньої заяви

висловився папа римський Іоанн Павло II, виступаючи з недільною проповіддю в соборі святого Петра. Він зазначив, що з'явилися сигнали примирення і багатообіцяючі мирні процеси в деяких частинах світу. Зокрема, це стосується недавно підписаної угоди про ліквідацію ядерної зброї в Україні.

Початком нового етапу взаємовідносин між двома державами

назвав глава Грузинської держави Е.Шеварднадзе укладений у Парижі Договір про взаєморозуміння, дружбу і співробітництво між Грузією та Францією. Шеварднадзе підписав також Паризьку хартію для Європи і відвідав штаб-квартиру ЮНЕСКО, де зустрівся з її генеральним директором Ф.Майором. Відповідаючи на запитання Грузинського інформаційного агентства, Е.Шеварднадзе відзначив зацікавленість політичних діячів Заходу в якнайшвидшому врегулюванні конфлікту в Абхазії. На його думку, для практичного виконання досягнутих у Женеві домовленостей велике значення матиме послідовна позиція ООН, резолюція Ради Безпеки.

А поки що після другого раунду женевських переговорів щодо врегулювання грузинсько-абхазького конфлікту сторони висловили обопільну згоду на розміщення миротворчих сил ООН в регіоні й на розведення збройних сил із рубежів активного протистояння. Грузинська й абхазька сторони визнали, що головне завдання — досягти повномасштабного політичного врегулювання.

Керівника вибиратиме народ

У Кабулі та на околицях йдуть запеклі бої. Радіостанція «Свобода» повідомляє, що сили Президента Б.Раббані та його суперника Г.Хекматіара розпочали ракетну й артилерійську перестрілку.. Авіація генерала Р.Дустума завдала ударів по позиціях президентських військ. Дустум намагається вибити з Кабула війська Раббані, які все ще утримують найважливіші військові об'єкти та урядові заклади.

Б.Раббані у виступі по радіо Кабула наголосив на тому, що надасть народу можливість обрати нове керівництво країни. За його словами, ім'я майбутнього президента може бути назване радою старійшин або ж шляхом проведення виборів. Президент відзначив також, що не поступиться заколотникам Г.Хекматіару та Р.Дустуму.

В.Жириновський — протеже С.Хусейна?

Американська газета «Вашингтон пост» повідомила, що з розвідувальних джерел надійшла інформація про фінансування політичної кампанії ультранаціоналіста Жириновського режимом іракського диктатора Саддама Хусейна.

Поспішати не варто

Про це заявив міністр закордонних справ Ізраїлю Ш.Перес після зустрічі в Осло з Я.Арафатом. У норвезькій столиці розглядалися питання реалізації угоди про палестинську автономію і принципи самоврядування на частині окупованих земель. Я.Арафат на прес-конференції зазначив, якщо є бажання досягти миру, то до нього є шляхи.

Наступного тижня відбудеться чергова зустріч Арафата і Переса у швейцарському місті Давосі.

Не відмовлятися від радикальних реформ

має намір закликати Президента Б.Ельцина колишній міністр фінансів РФк Б. Федоров. В інтерв'ю британському телебаченню він заявив, що сповільнення реформ призведе до гіперінфляції, подальшого падіння рівня життя та скорочення інвестицій.

За повідомленнями наших власних кореспондентів і зарубіжних інформагентств.

Імена і дати

«Стережіться, хлопці, скоро будуть хапати»

Поет і в Україні більше, ніж поет. На жаль. А тому замість читати поезії Василя Еллана-Блакитного і слухати його улюбленого Шопена, переповнений зал Спілки письменників тонко аналізував стратегію партії боротьбистів, її помилки в протистоянні більшовикам. Цитували секретний лист Леніна до Комінтерну, де із крокодилячою незворушністю зазначалося, коли і як партію боротьбистів буде знищено. І слова Еллана: «Стережіться, хлопці, скоро будуть хапати». Отак, політичними розвідками, зустріла Україна 100-річчя дивовижного свого лірика Василя Еллана-Блакитного. Одного з архітекторів відродження, яке потім назвуть розстріляним.

Була доповідь Леоніда Череватенка. Й вельми мудре слово присутнього в залі Івана Дзюби, котрий говорив не так од імені очолюваного ним міністерства, як з висоти досвіду покоління шістдесятників, яких, може, й покликали до життя такі величини, як Еллан, Хвильовий та Скрипник... А після цього вже можна було й послухати Шопена.

Чи легко бути класиком?

Степанові Руданському — 160. Унікальна доля. Класик літератури, який за життя не побачив жодної своєї книжки. Лікар, котрий весь час голодував, і котрий, опановуючи лікарський фах, заробив собі сухоти, щоб на 39-му році життя померти в благословенній Ялті, сподіваючись на зцілення. Українець, батько якого казав: «Или пиши почтительно, или не по-малороссийски, или вообще не пиши». Класик, якого мали за гарний тон правити всі редактори, в тому числі й стилістично. Як зазначив на вечорі пам'яті Руданського, що відбувся в Українському домі, Олег Кухарук, на довіру заслуговує лише тритомне академічне видання 1971-1973 років. І додав: «Я не уявляю собі росіянина, який правив би Пушкіна чи Достоєвського...»

Навіть якби він написав лише «Повій, вітре, на Вкраїну», ми через 160 років пам'ятали б день його народження. Води з тих часів спливло далебі немало, а Степан Руданський і досі не удостоївся у вдячних нащадків на повне зібрання творів.

Унікальна доля. І чомусь бракує фантазії уявити її хоч трошки щасливішою.

Нове — це добре засуджене старе

Одного жовтневого дня 1965 року директор видавництва «Молодь» переманив на роботу завідувача відділу газети «Літературна Україна» Сергія Плачинду. Посадив його в такого ж розміру заввідділське крісло, за умови, що той писатиме історичні портрети славних українців. Така собі ЖЗЛ, але без буквоїдства і в гарному романтичному стилі, властивому українському менталітетові.

Разом з учителем та істориком Юрієм Колісниченком Плачинда написав книгу, яка, може, й не потрясла світ, але читалася легко й була пройнята здоровою національною ідеєю. Для часу, коли слово «Україна» без епітету «радянська» не вживалося, це було незвично. У книзі йшлося про життя Роксолани, Гальшки Гулевичівни, Феофана Прокоповича, Максима Березовського й Артемія Веделя.

Після негайного втручання у справу ЦК Компартії України книгу заборонили, вилучили з книгарень і бібліотек, професіонали невидимого фронту навіть викрадали її з приватних бібліотек. Так вона знову повернулася в стан рукопису.

А рукописи не горять. Тим більше з такими назвами, як «Неопалима купина».

О часи, о звичаї, коли про гарну жінку Роксолану можна було прочитати (причому адаптовано для юнацтва), лише сидячи в глибокому підпіллі!.. Проте усе це автору дорого коштувало. 18 років поспіль він не міг знайти роботу. Годі й казати, що це були кращі людські та творчі роки.

І ось «Неопалима купина» через 25 років побачила світ, чим ми маємо завдячувати видавництву «Грайлик». Автори отримали аж по 15 тисяч карбованців гонорару кожен, і треба думати, що коли вони купили з цієї нагоди пляшку, то тільки склавшись...

Колись Щербицький назвав Плачинду націоналістом. Плачинду і Шелеста. Нині Сергій Плачинда впевнений, що лише національна ідея здатна вивести Україну з кризи.

Часи змінюються, іноді на ще гірші, іноді на кращі. Порядні люди — величини сталі. Ось вам і точка опори. Цілком безвідносно до того, націоналіст ви, демократ, ліберал, естет чи прихильник бляшанкового пива.

Людмила МИКИТЮК.

ЗА ЧИЇМИ СТАНДАРТАМИ НАМ ЖИТИ?

Півтора року тому наш уряд схвалив концепцію державних систем стандартизації, метрології та сертифікації, а дещо пізніше прийняв і відповідні декрети. Якою ж бачить свою діяльність у суверенній Україні щойно народжений Держстандарт? Концепція, на жаль, чіткої відповіді на це запитання не дає.

І не дивно, адже створили цей документ у надрах нібито нового відомства, але старі кадри, які протягом багатьох років лише транслювали всі вказівки Центру в Україну. І це тоді, коли в нашій державі є чимало фахівців зі стандартизації, незаангажованих на промосковських стереотипах. Але їхні знання, з'ясувалося, нікому не потрібні.

Для всіх розвинених країн світу пріоритетна — національна система стандартизації, міжнародна та регіональні — лише допоміжні. А наші урядовці поквапливо приєдналися до міждержавної системи (в межах СНД) і погодилися на те, що всі основні, магістральні питання цієї діяльності, як і раніше, розв'язуватимуть у... Москві. Порятунок, як на мене, лише в тому, що ця угода не працюватиме. Бо інакше Україна так і не матиме власної національної системи стандартизації — однієї з обов'язкових засад державності. Хоча наші західні сусіди—«співтабірники» по РЕВ давно вже розв'язали для себе цю проблему однозначно.

Важливим кроком мав би стати й урядовий Декрет «Про стандартизацію і сертифікацію». Але його також підготували келійно, без широкого залучення науково-технічної громади, без урахування зауважень і доповнень фахівців, які цілком випадково змогли ознайомитися з проектом документа.

Назву лише основні його прорахунки. Декрет передбачає створити в Україні державну (як у колишньому СРСР), а не національну (як у більшості країн) систему стандартизації. Тобто звідси логічно випливає, що немає жодних правових підстав ввести до державної системи стандарти недержавних суб'єктів, тоді як до національної вони ввійшли б цілком природно, невимушено.

Преамбула декрету обіцяє визначити правові та економічні засади цієї діяльності. Але далі — жодного посилання бодай на один із законів України. Зате добре простежується бажання законсервувати, хоча б за допомогою стандартизації, «радянське право», яке поширювалося від Конституції до будь-якого розпорядження керівництва. Щодо економічних засад, то вони обмежені лише згадкою про джерела фінансування діяльності органів стандартизації та встановленням майнових прав держави на нормативні документи. Хоча останні, здавалося б, мають бути об'єктом інтелектуальної власності. Але стандартизація — потужний важіль впливу на економіку України, вона має відповідати сучасним соціально-економічним умовам, найперше — переходові до правових та економічних методів управління. Недаремно ж Д.Карнегі радить: найкращий спосіб примусити людину щось робити — влаштувати так, щоб вона сама цього захотіла. Проте нічого такого немає ні в декреті, ні в нормативних документах «Державної системи стандартизації України». Як і раніше, держава в особі Комітету береться вирішувати за нас, що та як робити, яку термінологію вживати, якою орфографією користуватися... До того ж такого клопоту завдали собі не метри інтелектуальної думки України, а фахівці, поки що не визнані суспільством як такі.

І не дай Боже порушити стандарт: уряд дозволив комітетові хоча й «не бити батогами», як це робив Петро I, але накладати суворі штрафні санкції аж до заборони на виготовлення продукції. Йдеться не про небезпечну для людей чи довкілля продукцію, а лише про таку, що не відповідає «вимогам» стандартів, норм чи технічних умов. Тобто все вже давно вирішено і за виробника, і за споживача. Але постає ще одне запитання. Охороною навколишнього середовища, наглядом за безпекою громадян і т.ін. займаються спеціалізовані служби, відомства, міністерства (про них у документах, до речі, не згадано). Невже потрібно створювати ще якісь надструктури з аналогічними функціями?

У діяльності нового Держстандарту, напевне, є й досягнення. Проте дізнатися про це неможливо, бо діяльність комітет провадить за умов глибокого інформаційного чи то вакууму, чи то таємниці — тобто з порушенням декретованого обов'язку інформувати громаду про свою роботу. До того ж в Україні немає досі жодного друкованого видання на кшталт московського часопису «Стандарты и качество», де можна було б обговорити сучасні проблеми стандартизації, ознайомити читачів з новими розробками, зрештою внести свої пропозиції. Хоча фахівці вже не раз переконувалися, що керівники Держстандарту до конструктивного діалогу не готові. Можливо, тому, що тоді їм довелося б визнати недоцільність здійснюваної ними науково-технічної політики.

Дмитро КОРШУНОВ,
кандидат технічних наук, голова
секції «Наукові засади стандартизації»
Української наукової асоціації.

Повертаючись до надрукованого

«БЕРЕЖІМО ТИШУ НОЧЕЙ І СВІТАНКІВ»

Так називалася надрукована наприкінці минулого року в нашій газеті («ГУ» № 237) кореспонденція голови Українського фонду миру, письменника Юрія Бедзика, в якій він закликав різні політичні сили — партії і рухи, громадські організації шукати злагоди, спільно діяти в ім'я побудови незалежної суверенної України, висловлював готовність Фонду миру співпрацювати з Міністерством у справах національностей та іншими державними структурами, щоб запобігти в Україні розбратові між людьми. На цю публікацію до редакції надходять неоднозначні відгуки. Погоджуючись в основному з автором, читачі діляться власними міркуваннями:

Віктор БУРДЕЙНИЙ, інженер (Чернівці):

— З великим інтересом прочитав у «Голосі України» статтю Ю. Бедзика, в якій він б'є на сполох з приводу активізації недругів України, які намагаються розпалити міжнаціональну ворожнечу, не дати нам стати на ноги. Письменник пристрасно закликає ополчитися проти таких мракобісів, не допускати їхнього шабашу на нашій благословенній землі. Він сподівається, що цю відповідальну місію візьмуть на себе українські миротворчі сили. Та я мало в це вірю. Адже наші миротворці здебільшого відсиджуються нині в кабінетах, не йдуть до людей. Водночас екстремісти не дрімають, ревно фальсифікують історію, підбурюють до перегляду існуючих кордонів тощо.

У нашій області, зокрема, до цього вдаються окремі керівники товариства румунської культури імені Михая Емінеску. Нещодавно один з них, перебуваючи в Бухаресті, безсоромно заявив, що докладе всіх сил, аби повернути Румунії її «споконвічну землю», тобто Північну Буковину.

Даруйте за різкість, але цей крикун живе в Україні, їсть український хліб. Чи не час нагадати йому, що такі його дії протизаконні? Але ніяк не реагують на це ні влада, ні миротворці.

Анатолій УКРАЇНСЬКИЙ, директор фермерського господарства «Славутич» (Херсон):

— Вважаю, що Ю. Бедзик порушив гостру проблему повільного становлення України як незалежної держави. У суспільстві панує якась летаргія, хоча треба рішуче протестувати, добиватися конструктивних змін щодо державотворення.

Візьмемо, наприклад, мовне питання. Є відповідний закон, скільки вже про нього говорилося, а справа — ні з місця! Образливо, що у своєму фермерському господарстві мені і досі доводиться користуватися різними офіційними документами переважно колишнього «союзного» російськомовного зразка. Їхав нещодавно поїздом, так одна жінка, мешканка Санкт-Петербурга, яка поспішала на гостину до своїх херсонських родичів, на весь вагон кричала, що «... хохли дуже вже люті самостійники, навіть балакають по-своєму». Прагнув переконати її на протилежне, розповідав, що наша Херсонщина так зрусифікована, що зрідка почуєш рідне слово. Ми дискутували, а поруч сиділи мої земляки і... мовчали.

Ольга БОРТНИК, геолог (Харків):

— Думаю, жодна людина, маючи здоровий глузд, не бажатиме, аби тишу ночей і світанків розривали автоматні черги та гарматні постріли. Але говорити про те, що маємо захистити Україну від кровопролиття переважно громадськими зусиллями, як на мене, марно. Це найперший обов'язок держави, її керівництва!

Невже шановний Юрій Дмитрович не бачить, що численним експериментам над нашою миролюбною і терплячою нацією настає кінець? Народ завершує виконання президентської програми «5 Д»: доїдає, доношує, доживає... У нас відібрали не лише хліб насущний, а й духовний. Боляче дивитися на голодних дітей, ветеранів війни і праці... В Україні був небувалий врожай, а на полицях харківських магазинів нерідко побачиш хіба що оцет. У місті зупиняються заводи, припиняють існування інститути, заклади культури... Науковці, інженери, кваліфіковані робітники залишаються без роботи, поповнюють лави жебраків. А в той час нові багатії везуть українські капітали до швейцарських банків. То як можна всьому цьому покласти край лагідним словом?

Ні, панове! Якщо країні тяжко, давайте-но і терпіти разом, і рішуче разом наводити порядок — і Президент, і уряд, і широка громадськість. А то одні терплять, а інші на нашому терпінні жирують.

***

Автори ряду листів висловлюють стурбованість тим, що в нашій державі дедалі частіше спостерігаються екстремістські прояви українського націоналізму, російсько-кримського сепаратизму, релігійні чвари на міжконфесійній основі тощо. Все це також свідчить про актуальність заклику: усім миром шукаймо злагоди, бережімо тишу ночей і світанків України!

Удивительный мир копирования

Оригинальный Продукт
Оригинальный Сервис
Оригинальное Качество

EP 2130

13 копий/мин
A4/A4
Расх. материали
на 20.000 копий

Оценка экспертов - приз "Выбор года"

"MINOLTA" - расходуемые материалы
Всегда на нашем складе в Киеве

Фирма "Минолта Трейдинг Украина" обеспечивает установку копировальной техники, гарантию и сервис.
Наш адрес: 252133, Киев
Бульвар Леси Украинки, 26
Телефон: 296-38-54
Факс: 295-60-92

Линолеум

ниже цены изготовителя

Компьютеры IBM 386 SX, 2, 40

тел. (06452) 2-85-96,
2-85-32, 2-85-33

IBM — совместимые контролеры УНИКОНТ для создания АСУТП и реконструкции щитов КИПиА.

Тел. (06452) 2-76-29.

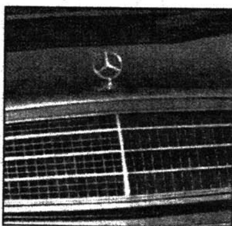
Возможен бартер на продукты питания.

Предприятие «ТМО-СЕРВИС»

реализует бензин А-76 партиями от 5 тонн.
Товар в Киеве.
Владельцам АЗС предлагаем бензин на консигнацию до 3-х дней.
Тел.: 417-31-83, 417-22-27.

Трастовая компания «PAREX BANK»
Новое поколение автомобилей «Мерседес»

Новейшие разработки в области автомобилестроения, дизайна и безопасности — в самых последних моделях класса «С»

Классик
Элегант
Спорт

Самые низкие цены на самые лучшие автомобили.
Вы имеете возможность не только оценить и выбрать, но и испытать истинное наслаждение!
Цены от $25'000 до $32'000, в зависимости от комплектации. Автомобили со склада в Риге за БЕЗНАЛИЧНЫЕ украинские карбованцы.

(0132) 601386, 601576

Фирма «Ятрань» реализует пишущие машинки «Ятрань» с русским, русско-украинским шрифтом.
Электронные пишущие машинки «Элема» с русско-украинским, украинско-латинским, русско-латинским шрифтом.
Портативные электронные машинки «Лілея» с русским шрифтом.
Тел.: 412-16-70.

Организация со склада в Киеве реализует:

автозаправочные блок-пункты емкостью 8 м.куб. (контейнерные заправки);
бочки стальные (БС — 200).
Тел. (044) 212-48-03,
224-41-55.

Срочно продаем по заниженным ценам:
новую трехкомфорочную электрическую плиту «ЛЫСЬВА»;
новый портативный фотоувеличитель УПА-603 (в чемодане);
фотоаппарат ФЭД-5в;
радиоприемник «МЕРИДИАН-248»;
радио «Маяк—«202»;
японский электрический переходник для радиоаппаратуры;
два темных полированных письменных стола;
шесть мягких стульев.
Звонить по тел. 544-60-13.

ВИ НАМ ПОТРІБНІ!

ЯКЩО ВИ:
— освічені й ерудовані;
— комунікабельні та вмієте розмовляти з людьми;
— активні, але ще не знайшли себе;
— не задоволені своїм становищем;

ЯКЩО У ВАС немає зв'язків;
ЯКЩО ВАМ немає на кого надіятися, крім самого себе і ви хочете забезпечити своє майбутнє,
ЗНАЙТЕ —

ВИ МАЄТЕ ШАНС!

Спілка приватних підприємців України
* * *
Фонд «Приватна справа»
* * *
Центр ринкових реформ України

Оголошують набір слухачів з підготовки інвест-агентів, менеджерів ресурсів. Приймаються особи, що мешкають в місті Києві, обласних та районних центрах України.

Строк навчання — 7 днів. За результатами конкурсного відбору будуть надаватися робочі місця в акціонерному Фонді, за місцем проживання конкурсанта. На час навчання житло не надається.

Заявки приймаються тільки письмово за адресою:
252005, м. Київ, вул. Горького, 47-б «Приватна справа».

Вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові, місце проживання, освіта, спеціальність, останнє місце роботи, вік.

МС НПП «Мариам»

предлагает для реализации бензин марки А-95 по следующим ценам:
— до 25 января 1994 года — 16 606 600 крб/т (12 500 крб/л);
— до 30 января 1994 года — 17 128 730 крб/т (12 900 крб/л);
— до 05 февраля 1994 года — 17 650 840 крб/т (13 300 крб/л);
— до 10 февраля 1994 года — 18 172 960 крб/т (13 700 крб/л);
— до 15 февраля 1994 года — 18 695 000 крб/т (14 100 крб/л).

Партии от 100 до 2000 тонн.
Товар в Киеве (БУПОН).
Условия поставки по телефонам: 263-43-03, 263-52-60, 263-32-97.
Факс: 263-43-03.

Государственное производственное объединение «ПРОЭКС» реализует со склада в г.Днепропетровске оптовые партии пиломатериалов хвойных пород:

— шпалы железнодорожные широкой колеи (непропитанные);
— брус 150 x 150 x 4000;
— доска обрезная толщиной 40, 50 мм;
— доска необрезная толщиной 25, 40, 50 мм.

Изготавливает и реализует изделия из древесины хвойных пород:
— доска для пола;
— вагонка;
— рейка декоративная, облицовочная;
— дверные блоки;
— плинтус, обналичник, штапик;
— наборы кухонной мебели из массивной древесины.

Принимаем заказы на изготовление столярных изделий для строящихся объектов.

Форма оплаты — любая.
Наш адрес: 320070, г.Днепропетровск, пр.К.Маркса, 60, комнаты 529, 532,
телефоны: (0562) 45-21-32, 44-06-23, 44-16-37;
телефакс (0562) 44—06—23.

БАЦИЛА РУЙНУВАННЯ МОЖЕ «З'ЇСТИ» САНІТАРНУ СЛУЖБУ

Прийнятий у першому читанні Закон «Про санітарне і епідемічне благополуччя населення» не забезпечить благополуччя громадян України

НАПРИКІНЦІ минулого року на сторінках «Голосу України» під рубрикою «Політика» надруковано статтю добродіїв Л.Пирога та В.Рудого «Ціна — здоров'я». Поважаючи право кожного фахівця на власну думку, ми, однак, хочемо уточнити окремі положення цієї в цілому позитивної публікації. Автори статті цілком слушно поставили питання: «А що конкретно охоронного залишиться тоді у функціях цього міністерства і чи правомірно зберігати за ним таку назву?», якщо санітарно-епідеміологічну службу виокремити в комітет. Враховуючи ту обставину, що левова частка виконання функцій збереження та захисту здоров'я громадян (тобто охорони здоров'я) належить санітарно-епідеміологічній службі, то, справді, нинішнє найменування міністерства (якщо виокремити службу) нелогічне. А що, крім найменування міністерства, ми маємо сьогодні? За підрахунками економістів США, кожен долар, вкладений у профілактику, дає прибуток у п'ять доларів, а в нас обсяг асигнувань на санітарно-епідеміологічну службу становить у середньому 2,9 відсотка обсягу асигнувань на нинішню систему охорони здоров'я. Неважко підрахувати, який прибуток матиме охорона здоров'я громадян України, якщо на це вкладено аж 2,9 цента.

З правничої точки зору неправомірно говорити про державний нагляд за умов децентралізації фінансування служби. Сьогодні санітарно-епідеміологічну службу фінансовано за рахунок обласних бюджетів, а в окремих областях, наприклад у Київській, Рівненській — за рахунок місцевих бюджетів. І хоча наказом міністра від 22 квітня 1993 року № 90 посади державних санітарних лікарів областей внесено до основної номенклатури посад Міністерства охорони здоров'я, проте реальне централізоване управління службою неможливе. Логічний аналіз показує, що відсутність безпосередніх економічних важелів управління зумовлює декларативність цього наказу.

Принципових уточнень потребує точка зору добродіїв Л. Пирога та В. Рудого щодо підпорядкування нашої санітарно-епідеміологічної служби за аналогами інших країн світу. Справді, служба профілактики в розвинених країнах світу перебуває в єдиній системі охорони здоров'я, і це, ми цілком згодні з авторами публікації, логічно й доцільно. Проте практична реалізація досягнень світового співтовариства можлива лише за наявності різних форм власності та джерел фінансування системи охорони здоров'я (приватний сектор, страхова медицина, різні фонди підтримки, благодійництво, державний сектор). За умов, коли майже 100 відсотків установ, закладів і підприємств системи Міністерства охорони здоров'я належать державі, а також поєднання в системі міністерства двох напрямків діяльності (медичне обслуговування громадян і санітарно-епідеміологічний нагляд), санітарно-епідеміологічна служба України віднесена до розряду другорядних. І тому, звичайно, основні зусилля керівництва Міністерства охорони здоров'я спрямовані на виконання завдань медичного обслуговування населення. Це зрозуміло. Глибока економічна криза повністю позбавляє будь-якої можливості переорієнтації діяльності системи охорони здоров'я на профілактичний напрямок. А тому оптимістичний висновок народного депутата України академіка Л. Пирога та головного консультанта секретаріату Комісії Верховної Ради України з питань охорони здоров'я В. Рудого про те, що лише удосконалення й відповідне законодавче оформлення наявних повноважень санітарно-епідеміологічної служби має посісти мало не головне місце серед функцій Міністерства охорони здоров'я, є декларація бажаного, а не об'єктивна реальність. Про обґрунтованість нашої точки зору свідчить подання Кабінету міністрів України до Верховної Ради під час внесення проекту Закону про санітарне та епідемічне благополуччя населення, де чітко визначено: «Прийняття цього закону буде сприяти здійсненню заходів щодо охорони здоров'я населення і вимагає незначних додаткових фінансових витрат з державного бюджету». А це означає, що санітарно-епідеміологічна служба з прийняттям цього закону сприятиме Міністерству охорони здоров'я здійснювати заходи щодо охорони здоров'я, а не виконувати функції державного санітарно-епідеміологічного нагляду.

За важких умов зміни форм власності та побудови ринкових відносин тільки держава, здійснюючи незалежний від будь-яких органів виконавчої влади санітарно-епідеміологічний нагляд, змогла б захистити інтереси своїх громадян щодо збереження та захисту здоров'я. І таким шляхом пішли парламентарії Російської Федерації, які виокремили санітарно-епідеміологічну службу спочатку як Комітет при Президентові Росії. Голову Комітету виведено із складу Кабінету міністрів, його призначає Президент Росії, а заступників голови — Кабінет міністрів, що дало змогу забезпечити повну незалежність у прийнятті рішень та рівноправну взаємодію з виконавчою владою під час здійснення функцій.

У незалежній Україні небувалого розмаху набуло створення нових міністерств та відомств з наглядовими та контрольними функціями, кінцевою метою діяльності котрих є захист здоров'я громадян. Так, з'явилися в Україні Мінприроди, Мінчорнобиль, Держкоматомнагляд, Держкомітет із захисту прав споживачів, Держкомітет з охорони праці. Ми не заперечуємо права на існування кожного з названих міністерств та відомств.

Хоча до початку належного виконання покладених на них функцій (підготовка кадрів, створення мережі, забезпечення лабораторіями та приладами й багато іншого) минуть роки, їх висока законотворча активність, вища оплата праці та соціальний захист співробітників привабили кваліфікованих фахівців санітарно-епідеміологічної служби, що стало початком її розпаду. І, хоч як дивно, але базу для повного розпаду санітарно-епідеміологічної служби заклало саме керівництво Міністерства охорони здоров'я, яке (до речі, під гаслом підготовки фахівців за світовими зразками) ліквідувало медико-профілактичні факультети у медичних інститутах. Це рішення керівництва міністерства можна порівняти з початком боротьби за тверезий спосіб життя у колишньому СРСР. Після знищення виноградників нам треба було 7 років, аби зрозуміти, що для вирощування лози потрібно не менш як 15 років, то скільки ж років чекати, поки зрозуміємо, що для підготовки кваліфікованого фахівця потрібно не менш як сорок років?

Сьогодні ще можна запобігти цілковитому краху санітарно-епідеміологічної служби, якщо вжити відповідних заходів. Перше — указом Президента України створити на базі санітарно-епідеміологічної служби Державний Комітет збереження та захисту здоров'я громадян, який після зміни форм власності переросте у державний сектор єдиної системи охорони здоров'я. Друге — створити в Українському державному медичному університеті медико-профілактичний інститут, що забезпечить цільову підготовку професійних кадрів справді за світовими зразками. Третє — держава повинна гарантувати належні умови безпеки та соціального захисту фахівців служби. Все це і передбачає внесений ініціативною групою фахівців до Комісії Верховної Ради України з питань охорони здоров'я громадян альтернативний законопроект. У ньому принципово нове бачення ролі гігієнічно-епідеміологічної служби за сучасних умов і на перспективу, з урахуванням передових досягнень світового досвіду. Це нове бачення полягає у відмові від виконання затверджувальних та дозвільних функцій, здійснення котрих сьогодні унеможливлює державний нагляд як такий; у відмові від повальних епідеміологічних обстежень вогнищ інфекційних захворювань із заповненням карт епідобстежень; у чіткому розмежуванні завдань і функцій гігієнічно-епідеміологічного нагляду, законотворчої діяльності та інспекторського контролю; у централізованому фінансуванні гігієнічних і протиепідемічних заходів з державного бюджету. Це пов'язано не з бажанням виділитись, а з тим, що інфекційні хвороби кордонів не знають, а тому локалізувати їх інколи неможливо і в межах держави, а не тільки району чи області.

Ми розуміємо, що поданий ініціативною групою законопроект має окремі недоліки, проте глибоко переконані, що по відповідному доопрацюванню саме цей законопроект може відродити санітарно-епідеміологічну службу України.

І ще одне. Рішення про виокремлення санітарно-епідеміологічної служби в Державний комітет прийняв у жовтні 1991 року XII з'їзд гігієністів і санітарних лікарів України. Проте вкрай зацікавлене в збереженні своєї монополії керівництво Міністерства охорони здоров'я заблокувало передачу звернення з'їзду до Верховної Ради України.

Кожен з нас присвятив справі охорони здоров'я громадян більш як чверть віку і тому ми, фахівці, вважаємо за необхідне звернутись до народних депутатів України через газету: сьогодні охороною здоров'я громадян в Україні не займається жодна структура виконавчої влади. Ще раз підкреслюємо, якщо внесений Кабінетом міністрів проект Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» буде прийнято і в другому читанні, то справді охорона здоров'я громадян неможлива і в перспективі.

Володимир ШЕСТАКОВ,
головний лікар Центральної санепідстанції МОЗ України.
Микола МАРЦЕНЮК,
перший заступник головного лікаря, кандидат медичних наук.
Тамара ПАВЛИКІВСЬКА,
заступник головного лікаря.

Від редакції. Коли матеріал було підготовлено до друку, стало відомо, що наказом міністра охорони здоров'я України Ю.Спіженка ліквідована Центральна санепідстанція МОЗ. Після закриття медико-профілактичних факультетів цим нанесено ще один серйозний удар по санітарно-епідеміологічній службі, від якого вона може й не піднятися.

Спорт

СУПЕРНИКІВ НАЗВАНО!

(Закінчення. Початок на 1 стор.).

А ось склад інших груп. **Перша:** Франція, Румунія, Польща, Ізраїль, Словаччина, Азербайджан; **друга:** Данія, Іспанія, Бельгія, Македонія, Кіпр, Вірменія; **третя:** Швеція, Швейцарія, Угорщина, Ісландія, Туреччина; **п'ята:** Нідерланди, Чехія, Норвегія, Білорусь, Мальта, Люксембург; **шоста:** Ірландія, Португалія, Північна Ірландія, Австрія, Латвія, Ліхтенштейн; **сьома:** Німеччина, Уельс, Болгарія, Грузія, Албанія, Молдова; **восьма:** Росія, Греція, Шотландія, Фінляндія, Фарерські Острови, Сан-Маріно.

Діставши цю інформацію, одразу ж попросив прокоментувати результати жеребкування для національної збірної України її головного тренера **Олега Базилевича:**

— Раніше були відчуття, а тепер вони поступилися місцем розумові. Скажу одразу, що ситуація для нас не з легких. Таких груп, як наша, лише кілька.

Збірну Італії, гадаю, представляти не варто. Команди Хорватії та Словенії — суперники надсерйозні. Їхні гравці сьогодні виступають у найвідоміших клубах Європи і перебувають у них на лідируючих позиціях.

Скажімо, з хорватами ми вже зустрічалися торік на їхньому полі. Але той поєдинок не показовий ні для них, ні для нас. Бо проводився він у міжсезоння, під час канікул. І мав швидше політичний характер, ніж спортивний. Адже і хорвати, і українці здобували тоді футбольну державність. Втім, гадаю, команди Хорватії та Словенії не поступаються за трансферною сумою своїх гравців італійцям.

Одне слово, нам з прибалтами треба утверджуватися і здобувати авторитет, який названі наші суперники вже мають.

Повторюю, важко, але оптимізм вселяють результати минулорічного турне до США. Наш козир — інтенсивна командна гра.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Фігурне катання. У Копенгагені завершився чемпіонат Європи. У змаганні жінок-одиночниць перемогла С.Бонали з Франції. Зовсім трохи поступилася їй чемпіонка світу, українська спортсменка Оксана Баюл, яка удостоєна срібної нагороди.

Міні-футбол. У Львові завершився міжнародний турнір «Різдвяні ігрища», присвячений 100-річчю українського футболу. Перемогу здобула команда «Україна-Університет» (Львів). Подробиці — в одному з наступних номерів нашої газети.

Вітрильний спорт

«ІКАР» ВИРУШАЄ ДО НОРМАНДІЇ

Нинішнього року святкуватиметься піввтолітній ювілей висадки десанту союзників у Нормандії. Та операція увійшла до історії під назвою «Оверлорд».

На урочистості, які відбудуться у Франції, офіційно запрошено й вітрильник з України. Комісія сенату Франції надіслала до Києва листа-запрошення. А Міністерство освіти нашої країни вирішило, що таке право найбільше заслужив екіпаж миколаївської яхти «Ікар», в активі якого навколосвітня подорож, участь у вселенській регаті на честь 500-річчя відкриття Америки Христофором Колумбом.

«Батько» та незмінний капітан цього вітрильника, заслужений майстер спорту Борис Немиров уже склав план підготовки судна до свята в Нормандії. Для того, щоб у призначений день дістатися до Руана, треба вийти з Миколаєва в середині травня. А маршрут досить тривалий — три з половиною тисячі миль. Необхідні 45 тисяч доларів. Їх Немиров розраховує отримати від спонсорів.

ГОЛОС УКРАЇНИ

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Газета виходить з 1 січня 1991 року

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в.о.заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

♦ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
♦ Рукописів не повертаємо.
♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Зам. 0311014.

Газету набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».